

Minnesanteckningar från möte med Metodgruppens Ballastutskott

Tid: 2022-02-02, kl. 09:00-15:30

Plats: Teams

Närvarande	Deltagare	Organisation	Kommentar
x	Klas Hermelin	Trafikverket	Ordförande
x	Håkan Arvidsson	VTI	(ordinarie sekreterare)
x	Lars Stenlid	Skanska	
x	Henrik Broms	Konsult	
x	Helen Sälling	Peab Asfalt	
x	Lars-Åke Holmgren	NCC	
x	Robert Bergström	Svevia	
x	Peter Martinsson	Peab/Swerock	
x	Björn Kullander	Trafikverket	
x	Jan Bida	SBMI (MinFo)	
x	Åsa Leandersson	Sydbeläggningar	
	Urban Åkeson	Trafikverket	
x	Ellen Dolk	VTI	t.f. Sekreterare

1. Inledning

Möte via Teams. Jan Bida behöver lämna kl 14. Ellen för anteckningar. Webseminarium om drönare vid vägbyggnad, av SVTF, 12:10-12:45, så vi förlänger lunchen.

2. Föregående protokoll

Föregående protokoll från möte 21-10-06, var OK och status för beslutslistan gicks igenom.

3. Metoder

Det har kommit in en fråga gällande EN 1744-4 Vattenabsorbtion för filler, om den berör ballaststandarder? Henrik vet att asfaltssidan i Danmark har synpunkter, ingen i Sverige har kommenterat. Henrik kontaktar Hassan som ställde frågan.

Glimmerhalt, Håkan presenterar de tre svar han fått om hur provberedning för glimmerhalt görs idag. Hanteringarna skiljer sig en hel del. Kanske behöver vi förtydliga att provet ska tas fram med försiktig siktning, inte bara vanlig siktning för kornkurva. Vad kan vi kravställa för både neddelning och siktning? Det kanske ska stå någonstans att proverna man delar ner ska vara fuktiga, för att inte glimmerkornen ska flyga runt. Om man sedan tvättar på 0,125-sikten, kanske en siktning med risk för delaminering inte behövs. Kanske med handsiktning efteråt? Torka inte för varmt, men vanliga 110 °C borde vara okej, kanske ännu bättre att torka under vattnets kokgräns. Lite diskussion om vilka fraktioner som spelar störst roll för glimmerhalten.

Slutsats: Det behövs bättre beskrivning för provberedningen, och för neddelning (av 0,125-0,25 fraktionen). Kan vi bilda en arbetsgrupp som skriver ett utkast, Håkan och Klas försöker dra ihop en grupp. De ses 21/2 kl 13, Håkan skickar Teams-kallelse, Klas skapar mall/struktur att prata utifrån.

Även motsvarande problem gällande sandekvivalent. NCC har en större ringanalys om detta på gång.

4. Kravdokument

Klas visar kort vad han ska dra på Metoddagen imorgon:

- Transportstyrelsens nya föreskrift om egenskapskrav för vägar, gator, spårvägar och tunnelbanor TSFS 2021:122. De riktar mot byggherrar vid ÅDT >125. Påverkar inte oss direkt, men kommer påverka upphandlingarnas utformning framöver.
- TRVINFRA-00224 Överbyggnad väg, Dimensionering och utformning, v.2.0.
- Större planerade ändringar i AMA 23 (kommer på remiss i maj, tyck gärna till då!)
- Nya principen för Bergtyp, baserat på M_{DE} och LA
- Metoder för Yttäckande packningskontroll

5. Henriks hörna (internationellt)

Siktningmetoden EN 933-1 har kommit ut som nytt förslag, där nämns ingen förbättring av noggrannhet eller arbetsmiljö. Den kommentar som fanns tidigare om mekanisk siktning är borttagen. Henrik föreslår ett öppet brev från TK187 till TC154s ordförande. Beslutet som togs i TC var att frågan skulle tillbaka till WG2 i första hand, vilket vi gör först. Vi tittade igenom förslaget till ändringar som ska skickas in, kom gärna med kommentarer!

Vi gick igenom programmet för WG2 för framtida revisioner av metoder.

Ringanalys för Grovsiktning VTI notat 19:2019, lite diskussion om reproducerbarhet och repeterbarhet.

Snart ska EN 932-2:1999, metoder för neddelning av laboratorieprov revideras. Diskussion om användning av neddelningsapparat vid fuktiga prov. Samt blandning av prov på plåt. Förbättringar av detta behövs. Henrik skriver ihop kommentarer, och skickar ut för kommentarer av oss.

Fillerdensitet 1097-7 ska också revideras, men vi har inga större kommentarer.

Diskussioner om den konstant som används för densitet för svenska bergarter (2,65). Och hur korndensiteten påverkar LA-provens storlek och resultat.

Krossytegrad prEN 17555-1:2021, har problem med definition av krossad yta eller inte krossad yta, samt andel av ytan som har krossyta. Vi kommer inte gå vidare med denna.

Henrik tar fram en ny uppsättning med stansade spaltsiktare. Frågar efter om det finns intresse för dessa.

6. Ringanalyser

Håkan presenterade kort om ringanalysen i korndensitet och vattenabsorbtion (kommer också tas på Metoddagen).

På gång är Flisighetsindex och LT-index. En icke-förstörande provning, får gärna genomföras av flera utförare per labb.

Vi kommer ha en uppföljande ringanalys på glimmer som fokuserar på räkning av korn, inte provberedning.

En ny fyraårsplan efterfrågas av styrgruppen. Vår plan idag innehåller redan LA-RB, Petrografi, Krossytegrad och Sandekvivalent.

Klas föreslår att vi gör ett jobb att värdera och ha mer på fötterna när vi väljer vilka metoder vi kontrollerar med hjälp av ringanalyser. Vi behöver både veta i branschen att de viktigaste metoderna kollas över, samt för att tillgodose ackrediteringens krav om metodjämförelser. Tre, fyra veckor innan nästa möte (i maj) skickas en lista ut med de metoder vi använder. Sedan sorterar vi tillsammans vilka som är viktiga, vilka metoder som riskerar störst spridning etc. Fundera över era egna åsikter om metoderna när listan kommer ut.

7. Metoddagen

Genomförs imorgon. Klas har två föreläsningar, Håkan två och Robert ska prata. Fredrik Lindströms föredrag ersätts av Thomas Lundberg (VTI).

8. Forskning och Innovation, Fol

Pågående

- Var uppstår fritt Glimmer i byggprocessen? (Håkan presenterade preliminära resultat). Rapportskrivning pågår.
- Bergtyp, förslag på nivåer för respektive klass ska tas den 4 februari (på fredag). Synpunkter via AMA-remiss som kommer i maj. Slutrapport för projektet i höst.
- Filler i bergkross (projektstart i vår, om den beviljas i steg 2 hos BVFF)
- Leverans/mottagningskontroll beviljat hos SBUF och pågående.
- ERAPAVE; modell för dimensionering.

Ansökningar

- Inga aktuella för tillfället

Förslag?

- Inga aktuella för tillfället

9. Övriga frågor

Jan Bida presenterade kort om PCR och EPD från TC 154/WG13. (Togs efter Henriks hörna). Jan sitter på TC154 WG13 om farliga ämnen. De jobbar bland annat med två nya strålningsstandarder (Peter Martinsson involverad). Även utlagningsstandarder, men Sverige kommer rösta nej där. WG13 jobbar också med Product Category Rules, PCR, där de tar fram en teknisk rapport om Environmental Product Declaration, EPD. Jan skickar ut information om detta (via Håkan).

10. Nästa möte

Nästa möte hålls 17/5 2022 kl 9:00-15:30 fysiskt möte. Helen fixar lokal hos Peab, Drottning Kristinas Esplanad 10, Solna.

11. Sammanfattning av beslut

- Henrik svarar Hassan på frågan om EN 1744-4. (Henrik)
- Bilda en arbetsgrupp för att skriva utkast om provberedning för glimmerhalt (Håkan och Klas)
- Titta igenom föreslagna ändringar till prEN 933-1:2021, återkom med kommentarer till Henrik
- Kommentarer inför revidering av EN 932-2 neddelning (Alla berörda, till Henrik)
- Inför nästa möte skickas lista ut över vilka metoder som används frekvent och vilka som kravställs, i slutet av april, början av maj för ringanalysprioriteringar. (Håkan)

Se även beslutslista nedan.

Ellen Dolk, sekreterare
2022-02-04

Klas Hermelin, ordförande
2022-03-01

Beslutslista

Infört/ uppdaterad	Ärende	Ansvarig	Kommentar
18-09-06 20-10-01 21-02-03 21-10-06	ringanalys korndens+vattenabsorption Påbörja utvärdering Skicka ut förrapport Slutrapport	Håkan	
18-09-06 19-05-16 21-10-06	Justera Grovsikt TDOK 2014:0145 Se slutsatser från ringanalyser Lägga till maskinskak och kontr skak f 0-16	Klas Klas	Alla
22-02-02	Provberedning glimmerhalt (möte 21/2)	Arb.grupp	Klas, Håkan, Lars, Jan och Lars-Åke
20-10-01	Justering av Metodhandledning FI	Håkan	Lars
20-10-01 22-02-02	Fundera på nya ringanalyser Prioriteringsfilosofi	Alla	Till nästa möte
21-10-06	Planera ringanalys FI & LT	Håkan	Entreprenörerna
21-10-06	Ringanalys glimmer	Håkan	Alla

Grön: ny

Bortagna beslut

Infört/ uppdaterad	Ärende	Ansvarig	Kommentar
12-10-09 18-02-07	Provtagning för leverans- och/eller mottagningskontroll.	Jan Leverantörer och entreprenörer	Utreds via SBUF av Skanska
19-02-06 21-02-03	Förslag på utkast Ta fram skiss/disposition	Lars Klas	
15-10-02/ 17-02-08 18-09-06 21-04-29	YPK, ny metodbeskrivning Slutlig input/synpunkter före 18-09-30 Slutföra	Klas Alla Klas	TDOK Håkan & Helen
21-10-06	arbetsbeskrivning av glimmeranalys till Håkan	Alla	
21-10-06	inspel om alternativa glimmermetoder till Klas eller Håkan	Alla	
21-10-06	Återkoppla till Henrik om SS-EN 933-1 Bilaga B	Alla	
19-02-06 20-04-20 21-02-03 21-04-29	Utkast definition för effektivitet av skakapparater (CEN). Metodhandledning Provkörning metodik Sammanställa resultat	Henrik Henrik Lars-Åke, Rober & Lars Henrik	Alla svarar